

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Bd Regele Ferdinand No. 5.

A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 3 după-amiază

Note zilnice

Recunoștință?...

Swift spune undeva despre recunoștință că nu e decât „le sentiment des faveurs à venir”.

Se poate. Ba credem că e chiar așa. Cu toate acestea cea mai mare parte a omenirii nu-și dă osteneala să promoveze acest sentiment nici măcar sub acest raport de „altruism egoist”.

Românul a constatat acest lucru și l-a închis în cuvintele: „fă binele și-l aruncă 'n mare”, pentru a preîntâmpina deziluziile celor ce vor să asculte de experiența bătrînilor.

În general se spune că există oameni egoiști și altruști. În fond însă cei de-al doilea nu sunt decât altruști de legi pentru că instinctul nu poate fi altruist, nici măcar în sentimentul dragostei unde tot interesele lui și le apără, chiar dacă e masochist.

Ne facem iluzii crezând în recunoștință. E bine să ne facem socotelile cu considerare la desavantajii și la lipsa de răsplăți pentru a nu fi decepționați. „Cu cât îți faci iluzii mai mari cu atât vei cădea mai de sus” spune Schopenhauer.

Observați în viața de toate zilele: câți sunt cei ce se gândesc să răsplătească un bine? Se uită. Nu însă și când e vorba de răzbunare. Pentru că așa e omul — oricât l-ar camufla conformismul — instinctual.

Ce așteptăm dar dela conferințele de pace? Se vor găsi câțiva oameni cari să apere interesele (tot interes!) generale, dar alte interese vor fi viu susținute, iar dacă nu se va ține cont de ele, vor fi impuse. Iubirea de oameni va conta mai puțin decât miliardele câștigate de fabricanții de muniții sau decât pofta după ținuturi pierdute.

Ce așteptăm dela oamenii pe cari țara i-a cocotat pe cele mai înalte și bănoase trepte ale ei? Recunoștință? Devotament? Sunt cuvinte pe cari și ei le predică subalternilor pentru ca aceștia să ia exemplul lor, adică să jefuiască oricând se oferă ocazia.

Ce așteptăm dela funcționarul pe care statul îl plătește ca să poată trăi? Nu-i e de ajuns. El vrea să trăiască mai bine. Și-atunci fură.

Sau poate că sunt mai recunoșcători copiii față de părinți? În fiecare zi auzi bătrânii plângându-se că sunt părăsiți, iar la țară, pentru o moștenire, crima, paricidul e un mijloc.

Și-atunci așteptăm oare recunoștință din partea minoritarilor unguri găzduiți în țara aceasta mai bine decât la ei acasă? Atunci când procesele de spionaj se țin lanț, atunci când ponegresc pentru a îndruma pe minoritarii de altă naționalitate ca să și declare copiii drept unguri? Atunci

când gazetele lor nu au un cuvânt de mulțumire pentru dese favoruri ce li se fac sub titlu de ospitalitate și atunci când nu scapă nici o ocazie să bârfească orânduiala țării acesteia?

Nu e un neam de oameni recunoșcători ci de îngâmfaiți. Și acesta nu e apanagiul „neamurilor alese”, cum califică un anume Nemet neamul unguresc.

În Iugoslavia unde minoritățile sunt demult îndrumate la ordine și așezate în cadrul de conduită în care le șade bine, nu se aud atâtea plângeri. Nu pentru că ar fi interzise, dar „dacă-i dai nas lui Ivan”...

Acesta e cazul la noi. Dacă dela început ungușilor nu li s'ar fi permis să se revolte cu sau fără motive, dacă li s'ar fi dat doar atât cât merită și dacă nu s'ar fi permis să fie avantați nicăiri, (cum știți că s'a întâmplat foarte adesea) și dacă orice obraznicie ar fi fost imediat și exemplar sancționată, ei s'ar fi obișnuit să și cunoască lungul nasului, iar atunci când li s'ar fi făcut vre-un favor, ar fi găsit cuvinte de mulțumire. Și dacă nu din inimă sinceră, dar cel puțin din acel „sentiment des faveurs à venir”.

Numai atunci se vede că cineva e stăpân când i se arată recunoștință pentru binefacerile stăpânirii lui. Altfel supusul are dreptul să se simtă el stăpân, mai ales când aceasta li e tendința.

Luni noaptea a fost dărâmată în parc'o statuie ungurească. De atâția ani ea a sfidat toate tratatele de pace, voind să spună că pe aceste meleaguri tot ungurii sunt dominanți. Autorităților noastre nu le pasă că în Ungaria nici românii cei vii nu-și prea pot ține capul în sus, dar mi-te să avem statuia vre-unui român.

Și noi, aci în țara aceasta care spunem, dar nu prea arătăm, că e a noastră, trebuie să ne furișăm noaptea, să pândim o noapte întunecoasă și ploioasă pentru ca să putem înălțura o rușine a orașului, o rușine a naționalismului nostru.

Iar dacă inimoșii făptași ar fi fost sau vor fi descoperiți, vor fi cu siguranță, aspru pedepsiți sau poate... vor fi forțați să ridice statuia la loc.

Nu?

D. C.

Insinuări iredentiste ungurești

Abuzând de legea conversiunii, banca nemeșilor — „Casa agricolă de păstrare Arad-Cenădana” — confiscă depunerile

Am arătat în articolul precedent, cum numita bancă, prin diferite apucături, — cari nu sunt deloc onorabile, cu atât mai puțin nobile, — a reușit să se sustragă obligațiilor, de a restitui la termenele legale sumele ce i-au fost încredințate spre economicoasă (?) „păstrare”. Toate acestea într'un timp când, situația ei de insolabilitate o obliga să și lichideze gestiunea, conform legilor comerciale, prin hotărîrea creditorilor, sau a Tribunalului falimentar.

Dacă conducerea băncii nu s'a condus nici de lege, nici de bunul simț, la soluționarea insolabilității sale, atunci, creditorilor ei le-ar reveni dreptul să sancționeze abuzul. (Chiar la începutul discuțiunii am precizat, că, dacă ne amestecăm în această chestiune, o făcăm, pentru că partidul maghiar și oficiasele sale, — ex. „Erdelyi Hirlap”, — au denunțat, fără pic de rușine, că statul român ar fi dat de răpă băncile ungurești și în special prin aducerea legii conversiunii.

Nemeșii unguri vor să-și acopere incuzia prin legea conversiunii

Până la votarea legii de conversiune banca nemeșilor și-a târît, în cele cincisprezece zile viața: mai plătind ceva, mai mințind, dar totdeauna acuzând statul român. Când apoi, în luna Aprilie 1932 s'a votat legea conversiunii „Casa agricolă de păstrare Arad-Cenădana” și-a închis geamantanul, gol, în urma dispoziției acestei legi, care admitea băncilor cu un anumit portofoliu agricol, să plătească și ele la rândul lor, creditorilor lor, în măsura încasărilor, pe cari le fac dela debitorii lor; cota plăților urmând să le fie stabilită anual de către Banca Națională a României.

Este interesant însă, — deși după ce cunoaștem procedurile șmecherești de mai înainte, nimic nu ne mai poate surprinde, — că această bancă, în cursul diferitelor procese, pe cari le-a avut cu creditorii între timp, nu a arătat niciodată instanțelor judecătorești certificatul respectiv al Băncii Naționale, pe care afirmativ îl avea. Mai bucuros se lăsa condamnată la cheltuieli de prezentare în instanță și învinovățind Banca Națională, că nu i-a socotit cota, amana mereu procesele. Natural, și acest lux de desbateri se plătea tot din banii creditorilor ei.

Dela Aprilie 1932 începând, creditorii deponenți n'au mai întâlnit nici măcar o vorbă bună din partea di-

rectorului general al băncii. Acesta îi repezea... culegea conversiunii și cu pretinsa omisiune a Băncii Naționale, care nu le-ar fi stabilit cota de plată din depuneri. Se zvonea însă, — cu multă hotărîre; — că, în câteva cazuri banca a plătit din depuneri și după votarea legii conversiunii. Evident, erau aranjamentele de ultima oră.

În această situație, legea conversiunii, în ce-o privește pe „Casa agricolă de păstrare Arad-Cenădana”, servește, în chiar momentul oportun, de mușama salvatoare, a onoarei și a averilor nemeșilor dela conducere, cari astfel, probabil mai treceau și pe la Parchet.

Este, atunci, o obraznicie crasă, din partea lor, ca să-i injure pe Statul român?

Oferta scandalosă

Știm, că actuala lege a con-

versiunii, spre deosebire de legea din 1932, prevede, pentru băncile cu portofoliu agricol, obligațiunea de a conveni cu creditorii lor, asupra termenelor și cotelor de plată până la 1 Octombrie 1934. Altfel litigiul urmează să fie soluționat de o comisiune de trei: un delegat al băncii, unul al creditorilor și președintele delegat de Banca Națională.

În vederea ipotezei dintâi „Casa agricolă de păstrare Arad-Cenădana”, a lansat publicațiuni prin ziarele maghiare din Arad, invitând pe deponenți, „să binevoiască să se prezinte urgent cu livretetele de depuneri, în interesul lor propriu”, în birourile ei, spre a încheia învoiala. Se pare însă, că deponenții nu s'au grăbit, să mai dea ascultare băncii, în care s'au înșelat atât de amar.

(Continuare în pagina IV-a).

Unul care și-a călcat pe inimă

Trăind în mijlocul unor vecini de rea credință întotdeauna și gata ori când a se preta la debitarea unor degradante mistificări — o explozie de sinceritate, fie cât de sgârcită, și recunoașterea, în extremis, a unor adevăruri ciuntite tendențioase, sunt bine venite și primite. Nu atât pentru noi, cât pentru onoarea odată terfelită a mistificărilor și pentru trezirea la realitate a acelor, cari, voit, persistă în atitudini condamnabile, provocatoare de animozități între vecini.

E ceea ce i s'a întâmplat d. lui Ghenoff, profesor de drept internațional al universității din Sofia, despre ale cărui articole pătimase, privitoare la situația românilor din Bulgaria și a bulgarilor din România, s'a ocupat d. Petre Mihail, redactor al ziarului „Curentul”.

La timp, am scris despre polemica prof. Ghenoff — Petre Mihail, arătând cum înțeleg unii să servească adevărul și apropierea dintre popoare.

Articolelor cu date eronate ale d. lui Ghenoff, d. P. Mihail a opus cifre statistice, oficiale, a căror autenticitate nu mai putea fi pusă la îndoială.

Prins cu mâța'n sac, d. Ghenoff a avut curajul sincerității și a recunoscut, în parte, că a decă lucrurile stau tocmai invers: bulgarii din România sunt cei privilegiați și românii din Bulgaria cei persecutați.

D. prof. Ghenoff, după cum am aflat tot dela d. P. Mihail, recunoaște, așadar, că a afirmat adevăruri forfecate și faptul acesta îl cinstește.

Nu este, însă, singurul silit

a și rectifica afirmațiunile. Și alți detractori, ai noștri, stipendiați sau orbiți de patimi, și-au călcat pe inimă, când au fost scuturați de guler, și au tras cu negru peste ceea ce au scris sau spus.

Numărul acestora este, totuși, redus în raport cu al acelor cari încă nu s'au pus în acord cu poruncile conștiinței.

Pe aceștia îi putem găsi în Ungaria, Bulgaria, Iugoslavia, ca să nu vorbim decât despre cei din țările învecinate, după cum se găesc foarte mulți și în mijlocul nostru, în țara românească și, dacă vreți, în Arad.

Mai de vreme sau mai târziu, tot vor recunoaște că în România, toată lumea străină se bucură cel puțin de același tratament și aceleași drepturi ca și românii. În eul lor, sunt și azi convinși de aceste adevăruri, însă, dușmănia lor furioasă nu le permite a se manifesta pe față.

Și vor fi siliti a ne recunoaște marea noastră toleranță, în momentul când problema apropierei de statul nostru va deveni mai arzătoare ca azi.

Începutul s'a și produs. Acei cari vorbesc cu mult șgomot despre apropierea româno-maghiară, prin conferințe sau prin publicațiuni, nu se sfiesc a aduce elogiul neamului românesc pentru generozitatea și sinceritatea dovedite întotdeauna.

Rândul lor sporește din zi în zi, pe măsură ce își înfrâng pornirile dușmănoase.

Achiziția cea mai recentă, pare să fie d. prof. Ghenoff, cărui nu-i mai rămâne altceva de făcut decât să-și dascălească a-

(Continuare în pag. II).

De toate și amestecate...

Culturale

Gimnaziul dela Jimbolia

Intr'un important punct de frontieră, acolo unde diverse minorități își discută întâietatea ignorării limbii române, adevărat într'un punct geografic al țării unde trebuie să se simtă o cât de ușoară adiere de viață românească, ministrul instrucțiunii, d. dr. C-tin Angelescu a înființat o școală românească, un gimnaziu mixt, care va funcționa, deocamdată, numai cu clasa I-a.

Noua operă a d-lui ministru dr. C. Angelescu nu mai trebuie comentată spre a-i arăta însemnătatea și oportunitatea. Fapta vorbește dela sine: mai cu osebire într'un orașel minoritar, — repetăm, — ca Jimbolia.

Director al acestui gimnaziu a fost numit d. profesor Marin Ianculescu, tânăr intelectual din regat, descins în Ardeal cu un bagaj de frumoasă pregătire, care avea mai apoi să guste atâtea amare decepții în Arad.

Numirea d-lui Marin Ianculescu în fruntea școlii din Jimbolia, pe lângă satisfacția noastră că s'a făcut dreptate unui element de rară valoare, ne îndrituiește să sperăm că d-sa va lupta mult și cu succes pentru creșterea unei atmosfere românești în cunoscutul punct de frontieră.

Cu această ocazie, ne permitem a-i aduce aminte de un alt caz, din Sănnicolaul-Mare,

adevărat tot din Bănat, unde a fost înființat, cu mulți ani înainte, gimnaziul „Principele Carol”, a cărui existență a tras o dără adâncă în istoria contemporană a acestei frunțate comune.

Directorul acestui gimnaziu, domnul Teodor Bucurescu, pe lângă bogata sa activitate școlară, a tipărit mulți ani gazeta „Primăvara”, celandare pentru popor, precum și diverse publicațiuni de mai pretențioase cerinți culturale. Și pe deasupra, a ridicat un monument marelui nostru M. Eminescu.

Intr'un oraș ca Sănnicolaul-Mare, activitatea d-lui T. Bucurescu, în colaborare cu alți distinși cologi, a stărnit multă admirație, pe lângă rezultatele cari se cunosc: românizarea orașului.

Cunoscându-l pe d. M. Ianculescu, nu ne îndoiim că își va lega numele de școala care îl are director, precum și de alte opere frumoase, cu cari să-și măndrească Jimbolia.

Regretându-i plecarea din Arad, ne consolăm astfel cu gândul că s'a dus acolo unde prezența-i era necesară și că a fost așezat unde merita.

Peste câțiva ani, — suntem siguri, — că vom mai avea ocazia să auzim despre dânsul și să scriem ce a putut realiza.

Ion Cucu

Comemorări

Un bust lui Mihail Velici la Chișineu-Criș

După cum se știe, un mănunchi de intelectuali români, în frunte cu luptătorul naționalist dr. Ioan Suciu, au luat frumoasa inițiativă de a ridica un monument, — cu prilejul alor 40 ani dela procesul memorandului, — marelui luptător naționalist și memorandist, Mihail Velici, în comuna sa natală, Chișineu. Acolo unde marele despărut a purtat giganticele lupte contra foștilor asupritori.

Desvelirea bustului va avea loc în ziua de 23 Sept. cor., cu un fast deosebit. S'au luat măsuri, că la această înălțătoare serbare și afirmare națională, să ia parte toată lumea românească din plasă, iar din restul comunelor românești, să participe delegați.

Sunt invitați a lua parte toți luptătorii de sub era maghiară și foștii membrii ai partidului național român, cari mai sînt în viață. Asemenea, va fi reprezentat și guvernul printr'un ministru. Apoi toate societățile, asociațiile național culturale de prin părțile acestea.

Deasemenea va fi reprezentată și armata, iar Reg. 93 Inf.

Își va trimite și muzica militară.

Cheuturile ivite cu ridicarea bustului și cu aranjarea serbarei trec peste 100.000 lei. La strângerea acestei sume a contribuit prefectura jud. Arad cu 10 mii lei, primăria orașului Arad cu 8 mii, comunele din plasă, toate împreună, cu 45 mii lei, dintre cari primăria Chișineu cu 10 mii lei. Au mai contribuit o mulțime de intelectuali români.

Inițierea jandarmiei de vânătoare

Serviciul vânătoarei din ministerul agriculturii și domeniilor a hotărât inițierea jandarmiei speciale de vânătoare pe întreg cuprinsul țării. Ca un model de organizare al acestei instituții atât de folositoare vânătorilor, a fost ales județul Ilfov.

Citiți și răspândiți

„E c o u l”

Unul care și-a călcat inimă

(Urmare din pagina I-a)

micii din Bulgaria, arătându-le revirimentul său de cunoștință și cifrele exacte referitoare la stările din România și Bulgaria. Trecue să le demonstreze că, prin eșirile lor răutăcioase, împiedecă mult perfectarea amicitiei româno-bulgare, știindu-se că, atâta timp cât un principiu de absolută reciprocitate nu va domni între noi și ei, în ce privește soarta celor rămași în altă țară, noi nu putem să ne adresăm prietenesțe bulgarilor.

Ungurii, dela noi și dela Budapesta, ar putea învăța ceva din pățania d-lui Ghenoff, tocmai acum când mulți dintre ei agită ideea aceleiași apropiieri.

Dacă doresc sincer să ducă relații excelente cu românii, n'au decât să recunoască ceea ce recunoscut și d. prof. Ghenoff: că au mințit mult și mint încă, la ei acasă, la noi, ca și la Roma, Paris și Londra.

În realitate, sentimente mai calde ca astăzi nu le vom putea nutri niciodată. Le suntem buni prieteni, fără ca să ne bucurăm de reciprocitate. Și atunci, e firesc ca să păstrăm oarecari rezerve față de dânsii.

O condiție esențială a apropiierii româno-maghiare este schimbarea atitudinii maghiare față de realitățile cari au fost înregistrate și confirmate de istorie, realități eronate văzute și arătate în trecut ca și în prezent de unguri, mai ales astăzi când chestia revizionistă le futu-necă mintea și inimile.

Ion P.-Voinea

Banca Cooperativă „Prevederea” a Funcționarilor Polițieniști și Gardienilor Publici din Arad, în vederea completării capitalului social și pentru ajutorarea membrilor lipsiți de mijloace, va da în zilele de 15 și 16 Septembrie 1934, o Mare Serbare Câmpenească în Parcul „Eminescu” sub binevoitorul patronaj al D-lor, Dr. I. Groza, Prefectul jud. Arad, Dr. I. Ursu, Primarul Municipiului Arad, Z. Filotti, Chestorul Poliției Municipiului Arad.

Începutul la orele 17 în ziua de 15, iar a doua zi la orele 10. Numeroase distracții și surprize.

Tombolă bogată, cu toate numerele câștigătoare. Jocuri de distracție.

Alegerea reginei serbarei. Bufet estin și abundent. Dans, tot timpul, cu 2 muzici (Jazz).

La orele 21 și jum. debutările artiștilor din localitate. (Dans, cabaret și gimnastică). Parcul va fi splendid iluminat și decorat.

Intrarea generală 20 lei de persoană și 100 lei de familie.

Rugăm pe toți abonații în restanță, să ne expedieze pe adresa din Arad, sumele ce ne datorează.

Fratello Lica Rete,

Ce sa facciamo mintenaso, cu al vostri plenipotenziario, trasnito Conciato d'at Bozovic?

Caro mio, questa zipacito a begato pe manica. Diavolo indennat pe dumaealut che se spune che lui este invtato straordinario per brallare multo negozio con nostra Italia, quando el nu fosto nici macar dragomano.

Pe unde scoate adesso camicia, questo grando bolido, quando lui superiori dato uno comunicato che el nu avuto nici in etno nici in manica con negozio officiale și nu pote sa aiba un asemenea esemplaro di smekero.

Pacat, che se curafato pe singura lui limba. Diavolo pus pe el se vorbește ce nu trebuie, ca se aude superiorii dela el ce dobitocia debitat-o.

Ce se faci? Toa cloara, — pardon, — pasere, după limba lui pierel...

A rividerci
Pinocchio Cingarelli

Bustul lui Fábrián Gábor a fost aruncat la pământ

Azi noapte, faptași necunoscuți au aruncat în noroiul parcului din fața bisericii luterane, unul din cele două busturi așezate acolo, și anume a lui Fábrián Gábor, fost primar al Aradului și prefect al județului. După felul în care a fost dăruit și urmele lăsate pe soclu, se pare că e vorba de un singur făptuitor.

Sinucidere sau atentat?

Din trenul care pleacă la ora 4 p. m. spre Timișoara, s'a aruncat sau fost aruncată o femeie în apropiere de gara Șangu.

A fost găsită leșinată și nici după ce, în lipsă de doctor la Șangu, a fost transportată la spital la Timișoara nu și a revenit.

S'a constatat că leșinul a fost provocat. Această bănuială e întărită și de câteva leziuni la cap produse înainte de căderea din tren, apoi și de faptul că a fost găsită la o distanță de 45 metri de linie. Se așteaptă deșteptarea din leșin a rănitei pentru a se stabili cauzele și împrejurările accidentului, sau cum se credea în general, a atentatului.

Intrunirea comitetului financiar al Soc. Națunilor

Geneva, 3. — Comitetul financiar al Societății Națunilor, care s'a întrunit ieri, are de examinat situația financiară a Bulgariei, Ungariei și Austriei. El va trebui deasemenea să reguleze succesiunea d-lui Waiteau, înalt comisar al Soc. Națunilor la Sofia, care a cerut să fie eliberat de acest mandat.

Cu privire la Austria, comitetul se va ocupa cu pregătirea conversiunii imprumutului acordat Austriei în 1923 de către Societatea Națunilor. Se subliniază că nu este vorba de un nou imprumut austriac.

Programul de lucru

Geneva, 4. — Iată ordinea reuniunii dela Geneva:

Luni 3 Sept. se întrunește comitetul financiar al Soc. Națunilor; la 6 Sept., se întrunește comitetul statelor garantate ale imprumutului austriac; la 7 Septembrie începe sesiunea consiliului Societății Națunilor; la 10 Sept. întrunirea anuală generală anuală a Societății Națunilor, iar la o dată care n'a fost încă fixată, se va întruni biroul conferinței de desarmare.

Cinematograful CENTRAL

Programul de azi:

Cântă înimă

Comedie muzicală cu Jean Kiepura Martha Eggerth

Reprezentările la orele 5, 7.15 și 9.15 seara Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie)

Programul de azi:

Frontul subteran

(Planul W.) cu Brian Aherne Madeleine Carroll

Reprezentările la orele 5, 7.15 și 9.15 seara

CORSO

Azi premieră!

De azi reprezentările se încep la orele 5, 7.15 și 9.15.

Gustav Fröhlich De dragul tău voificinstită

Nora Gregor. Peter Lorre

Comunicat

Pentru informarea studenților Școlii de Arte Frumoase din Timișoara, Direcțiunea economică celor interesați că d. Ministrul al Instrucțiunii, d. dr. C. Angelescu, cu ocazia vizitei la Timișoara, a pus în vedere deschiderea reglementară a Școlii, în condițiile unei stituții de învățământ superior, susținută de către Comitetul școlar; în urma cărora prospectul de înscriere va apărea în curând.

Până atunci informații se pot lua la Secretariatul Școlii (Automobil Club Banat-Crișana), în fiecare zi, între orele 10-13.

»INTERCONTINENTALA«
SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TRANSPORTURI ȘI COMUNICAȚIE

FACE TRANSPORTURI ȘI VĂMURI PE ÎNTREG GLOBUL

A doua dovadă a onorării de 60.000 lei oferit de Schram Simu pentru a fi readus la Timișoara

Dece avem evaziuni fiscale?

In atenția d-lui ministru Victor Slăvescu

Am publicat ieri facsimilul scrisorii prin care tâlharul Ion Schram Simu, fost controlor-șef cu delegație, la administrația financiară din Timișoara, a oferit un onorar de 50.000 lei pentru a fi retransferat în

acest post; și am promis a publica facsimilul unei alte scrisori, prin care onorarul inițial a fost urcat cu încă 10.000 lei, pentru a da un total de 60.000 lei.

Iată și această scrisoare:

și prin birou pe la d. prefect dr. Dim. Nistor (ce căuta acolo?) ba, prost cum este, la apariția demascărilor din „Renașterea” a avut chiar imprudența și lipsa de discreție să ceară o rectificare, în cafeneaua „Palace”, unuia dintre redactorii „Renașterei”. Și când aceasta l-a refuzat, tâlharul a început să strige în gura mare:

— „Nu dai rectificare?... Bine, o să te spun tu domnu prefect...”

Și în adevăr, după această amenințare a tâlharului, a urmat „scandalizarea” prefectului dr. Dim. Nistor și au încetat demascările din „Renașterea”.

Colecția oficiosului liberal dovedește exactitatea afirmațiilor noastre, iar scena dela „Palace” și „scandalizarea” d-lui prefect dr. Dim. Nistor, inclusiv încetarea demascărilor din „Renașterea” adică împrejurările în care au încetat aceste demascări și la intervenția cui au încetat, le vedim, oricând, cu martori.

Și, totuși, d. dr. Dim. Nistor este... un prefect model!

Iar celălalt protector al tâlharului Schram, nefericitul administrator financiar tânăr și doctor Traian Margan, a încheiat și el o pace rușinoasă, mergând cu incoștiența până acolo, încât, la data de 6 August, când a fost înștiințat de mutarea tâlharului la Slatina, i-a facilitat un concediu ante datat, ca să poată spune:

— „Nu l pot trimite pe Schram la Slatina, căci a plecat în concediu!”...

Iată, d-le ministru de finanțe, amănunte pe cari ar trebui să aveți curiozitatea a le verifica.

Ați afla imediat ce subalterni corecți aveți. Ați mai afla și cât de incoruptibili sunt cei mai de „elită” prefecți ai regimului. Dar mai pre sus de toate, ați afla: care sunt adevăratele motive ale eșurii măsurilor ce le luați pentru curmarea evaziunilor fiscale?

rămas pe loc și a plătit onorariile oferite.

De vremea național-tărăniștilor

Sub guvernarea național-tărăniștilor, — e de notorietate publică, — tâlharul a mai avut neplăceri ca cea de acum cu mutarea și a plătit ca să rămână pe loc. Senatorul care a făcut „afacerea” pe vremea aceia, a avut chiar scanda! cu tâlharul, care se credea abandonat după ce a vărsat suma. Lucrările s'au liniștit însă — și tâlharul Schram a rămas la Timișoara, să continue a trafica, cu interesele fiscalului.

In prezent

Sub actuala guvernare liberală, tâlharul încă a mai avut o asemenea neplăcere. N'a fost mutat, dar i s'a luat delegația de șef controlor. Măsura aceasta i s'a părut imperios necesară celui mai bun prieten al său de azi, administratorului financiar dr. (doctor!) Traian Margan. Proaspăt venit în Timișoara, d. dr. (doctor!) Traian Margan a spus către toată lumea că „Schram e un tâlhar de rând” și că, uzând de delegația de șef controlor, „surd ca 'n codru”. Probabil că aceasta era opinia curentă și printre guvernamentalii locali, pentru că tâlharul a fost demascat și de gazeta „Renașterea”, organul oficios al liberalilor din Timișoara. („Renașterea” din 9 Februarie și din 17 Februarie 1934). Ca prin minune însă, tâlharul a reușit să și recâștige (prin cine?) delegația de control șef, iar de campania din „Renașterea” s'a arătat „scandalizat” însuși — cine credeți? — prefectul dr. Dim. Nistor. În urma „scandalizării” acestuia (auzi d-ta, să fie atacat un om ca Schram!) demascările din „Renașterea” au trebuit să înceteze. Tâlharul Schram a fost de altfel văzut

Vieța sportivă

Comentarii

Matchul Gloria CFR—Unirea-Tricolor s'a terminat, după cum toată lumea știe printr'un draw. Mulți dintre suporteurii arădani — mii din glumă, alții serios — prevedeau acest rezultat, deoarece Gloria CFR cu Unirea-Tricolor au terminat la egalitate și în anul trecut aici la Arad iar în București Unirea-Tricolor a luat cele 2 puncte câștigând la diferență ee cu singur punct cu toate că arădani meritau și atunci să termine printr'un draw.

Ziarele sportive din București scriau despre o victorie a „oborenilor” zicând că Gloria CFR fiind reinaniată și noile achiziții fiind elemente tinere, Gloria va pierde. Judecând după rezultat echipele par a fi fost de forțe egale, însă arădani puteau câștiga dacă linia de atac ar fi fost alcătuită din alte elemente decât cele de Duminecă.

Apărarea Gloriei a funcționat cu mult mai bine decât atacul. Aripa stângă Mercea-Barbu ce-i drept a funcționat ireprosabil însă n'a avut legătură cu centrul și cu cealaltă aripă. Terenul desfundat de apă a împiedecat pe orice atac de a trimite mingile în direcția în care trebuiau trimise. Ocazii de marcare Gloria a avut mai multe decât Unirea-Tricolor însă terenul a împiedecat rezultatul și slăbiciunea acțiunilor frumoase ale Gloriei.

Cu toate acestea Gloria și-a făcut o frumoasă reîntrare și dacă se va pune mai multă atenție la formarea echipei, Gloria va ocupa un loc de frunte în clasamentul Diviziei Naționale.

A doua zi a Diviziei Naționale

Matchurile pentru a doua zi campionatului național sunt fixate și sunt următoarele:

Sâmbătă 8 Sept.: Juventus—CFR în București.

Duminecă 9 Sept.: Unirea-Tricolor—CAO la București.

Crișana Ripensia; Universitatea—Gloria CFR la Cluj; Venus—AMEFA, la Arad.

Divizia Națională B.

Tot Sâmbătă seara consiliul federal al Rombolului, a aprobat înființarea Diviziei Naționale B cuprinzând 5 grupe a

câte 6 echipe după cum urmează:

Seria I-a: A.C.F.R., Brașovia (Brașov), Prahova, Tricolor (Ploesti), Macabi (București), Elpis (Constanța).

Seria II-a: UDR, RGMT sau CAT, C. A. Arad, Rovine Grivița (Craiova), Vulturii (Lugoj) și Jiul (Petroșani).

Seria III-a: Olympia C. F. R. (Sătmăr), Tricolor, Phoenix (Baia Mare), Stăruința (Orade). România (Cluj), sau Ceramica (Bistrița), CFR (Cluj).

Seria IV-a: Șoimii (Sibiu), Unirea (Alba-Iulia), Vitrometan (Mediaș), Sticla (Dicioșanmartin), Societatea Sportivă Sibiu, Mureșul (Tg.-Mureș).

Seria V-a: Iahn (Cernăuți), Textila (Iuși), Stadiul Băcăuan, D. V. A. (Galați), Dacia Unirea (Brăila), Sporting (Chișinău).

Măine se întrunește comisia campionatului național când va întocmi programul primei zile a Diviziei Naționale B., care foarte probabil va începe Duminecă.

Olimpiada Balcanică

Anul acesta olimpiada balcanică s'a desfășurat la Belgrad trofeul revenind Greciei care a întrunit 164 puncte. 2. Jugoslavia 155 puncte, 3. România 62 puncte, Bulgaria, 5. Turcia și 6. Albania.

După terminarea jocurilor balcanice, a avut loc obișnuitul congres al federațiilor balcanice. S'a hotărât ca olimpiada anului viitor să aibă loc la Istanbul în cursul lunii Septembrie 1935.

— B —

Lucrările pregătitoare pentru întocmirea Catalogului de Presă din România pe 1935, au început.

Toate ziarele și revistele, cari nu figurează în partea redacțională a catalogului pe 1934 și cari doresc să fie trecute în catalogul de presă pe 1935, vor binevoi să trimeată cu întoarcerea poștei, datele exacte despre tariful lor, precum și câte un exemplar de probă, editorului catalogului: Agenției de Publicitate Rudolf Mosse S. A., Bul. Brătianu No. 22, București 1.

Trecerea în partea redacțională a catalogului are loc în mod gratuit.

Invățători și elevi români, Cumpărați cărțile și rechizitele școlare la

LIBRĂRIA

„CARTEA ROMÂNEASCĂ”

BULEV. REGELE FERDINAND I.

CARE ESTE CEA MAI BINE ASORTATĂ LIBRĂRIE ROMÂNEASCĂ DIN TIMIȘOARA

SE ACORDĂ RABATURI MARI

SPRIJINIȚI COMERTUL ROMÂNESC, DAȚI AVÂNT CULTURII ROMÂNEȘTI!

— PREȚURI EXTREM DE AVANTAJOASE!!! —

Programul pe Septembrie al Barului-cabaret „MADAR”:

Rin-Tin-Tin și Pimpî

Cântit - minune, cu renume mondial, cari cântec, socotesc și au auz muzical. — Nu în iluzii, ci în carne și în oase. —

În program se produc: LAURA BERTINI, MANCI LAFAYETTE, FORTUNATA MARSELA, SISTERS BARRISON, RITTA RYLL, RITTA RENNY, KELEȚI BABA, SARY & BABY

Lucruri interesante

- Pavarea bulevardului Carol. - Cumularzi. Cărți vechi -

Din dragoste pentru frumusețea orașului d. primar a făcut - în ședința de Marți a comisiei interimare a municipiului - propunerea de pavarea bulevardului Carol de la tribunal, pe lângă vile, până în calea Radnei.

Intr'adevăr, dacă se ține socoteală că s'au edificat acolo o mulțime de vile, măsura prin care d. președinte al comisiei interimare se îngrijește de cei ce locuiesc pe acolo, este o dovadă de părintesc interes. De ce să calce noroiu cei ce prin faptul că au cu ce, înfrumusețează orașul în acea parte prin stilul elegant al vilelor ce și le zidesc acolo?

Fără supărare, dar cu toate acestea d. primar se cam pripește. Nu suntem într'o epocă în care n'am avea ce face cu banii, iar partea aceea dorită, ar mai putea suferi până la primăvară când - să zicem - lumea se va îngărdădi să vadă frumusețile celei mai lăudate părți a Aradului, iar locuitorii vilelor (abstrăgând de la faptul că aproape toți au mașini) mai pot călca și pe nisip pentru că are cine să le curățească pantofii.

Și știți pentru ce credem că o întârziere ar fi de preferat? - Pavarea acelei porții de bulevard costă cam 3 milioane de lei, bani cari ar putea avea o mai utilă întrebuințare, mai ales pe timp de iarnă când ațâția săraci și șomeri ar prefera să ia nisip pe pantofi decât să umble desculți și să rabde de foame.

Înțelegem însă. Ni se pare că și d. primar chiar, are o frumoasă casă pe bulevardul atât de îndrăgit. Și n'ue frumos ca un primar să umble prin străzi cari au aspectul că sunt părâșite, mai ales pe timp de iarnă.

Ideea aceasta ne-a venit - de altfel ca și d. voastră, credem - tocmai din cauza ploilor cari fac pe primar să vadă că noroiul pe care îl calcă acum pe drumul ce-l duce acasă, e o nimica toată pe lângă ce-o să fie la iarnă.

Nu-i nimic, d le primar, noi nu ne putem amesteca, dar vedeți, nu ne putem opri să nu facem oarecare coniecturi cari, se poate ca la urma urmei, să nici nu fie juste sau cel puțin, să nu vă fie cunoscute încă.

Așadar, dacă nevoia o cere, dați-i drumul la pavare!

Cumularzii

Ce frumos! Tot în ședința despre care vorbim, trei simpatice domni, au avut bunătațea, abnegația, spiritul de jertfă să întrebe și chiar să se supună hotărârii comisiei interimare, în chestiunea cumulului funcționarilor pe care le ocupă.

Vedeți? Dacă fiecare cetățean ar proceda ca acești domni, sau ca un director de cale ferată despre a cărui fenomenală prostie scria acum acum câteva săptămâni întreaga presă românească fiindcă avusese imprudența jignitoare de stat și de opinie publică, să renunțe la salariu și să funcționeze onorific într'un post de

unde ar fi putut câștiga 12000 lei lunar, dacă toți cetățenii României-Mari, ar proceda - zicem - ca aceștia n'am mai merge de răpă, țara n'ar mai fi plină de defraudatori și de nechiemați cari mulg două vaci, adică tot una: statul, dar cu două guri.

Da. Chestia ar fi așa tocmai pe tocmai, și am mai găsi și alte cuvinte mai înflăcărâte pentru elogiarea celor ce și renegă interesele, din dragoste față de avutul public, dacă n'am mai ști și altceva: **Domnii cari-și ard mâna de dragul statului, înainte de a întreba onoarea Comisiei Interimară dacă ei sunt sau nu cumularzi și în acest caz să decidă, au fost atât de deștepți încât au citit toate legile - dela prima votare a constituției și până la ultimul paragraf din reglementarea situației cumulurilor, pentru a vedea dacă nu cumva riscă să fie intr'adevăr taxați drept cumularzi.**

Și când au văzut că pericolul nu-i amenință, au hotărât să se dea 'n spectacol cu altruismul și dezinteresarea lor materială.

Ca 'ntr'o piesă de Shakespeare sau de... Molière. Nu? Sau poate, mai bine, ca 'ntr'o fasciculă de-a lui Conan Doyle: eroul studiază planul în umbră, se sfătuiește cu complicită, tare și de-odată: **bomba.**

Să nu le ridice orașul un grup în marmoră în locul statuei dărimată azi noapte?

Cărți vechi...

Cărțile pe cari nu le mai

cere nimeni din biblioteca Palatului Cultural, vor fi vândute la kilogram conform hotărârii capilor orașului Arad. Și se găsește hârtie acolo, pentru toți băcanii din oraș. Ce va face orașul cu banii incasați pe hârtie? De sigur, va cumpăra cărți noi. Aceasta este și dorința noastră. Dar am mai dori ceva. Și anume, ca Palatul Cultural să aibă mai mulți frecventatori. Natural că nu conducerea orașului sau a Palatului Cultural e de vină. Dacă nu vine publicul?... Numai câțiva puști, elevi de școală sau vre-un pătimaș prăfuitor de hârtoage vechi se mai răătăcesc prin sala de bibliotecă a orașului.

La iarnă lucrurile se vor schimba. Dar numai în cazul când biblioteca va fi la zi cu tot ce apare. Și cărți serioase, nu romane pentru bucatărese. Sunt foarte puține cărți intr'adevăr bune la Palatul Cultural, în raport cu numărul celor rele.

Cum piața e abundată - și va mai fi - de cărți noi și bune, vânzarea hârtiei inutile dela palat, e tocmai binevenită pentru a da posibilitate d-lui bibliotecar să aprovizioneze rafturile cu tot ce interesează publicul.

În acest fel orașul ajută pe cei ce n'au bani să-și cumpere tot ce apare. Nu însă dacă, la legat, cartea stă 20 de zile, la bibliotecar, până se pune el la curent cu toate, la tot personalul, la fel, la prietenii detto, iar bietul cititor, săracul, trebuie să aștepte ca tocmai la un an după apariție să ajungă la o carte așteptată.

C.

Intreaga industrie textilă din Statele Unite e închise

New-York, 3. - Ultimile eforturi făcute pentru a se evita greva din industriile au eşuat.

Greva a început Luni noaptea la ora 23.38.

Din primul moment, participă la grevă în mod efectiv 900.000 lucrători din fabriciile de pe coasta Atlanticului, repartizați astfel: 500.000 din industria bumbacului, 200.000 din industria lânii și 200.000 din industria mătasei.

New-York, 3. - Greva generală, la care au aderat până acum peste 800 mii muncitori, a izbucnit ieri la ora 23.30, dar până acum nu se poate avea o iconnă precisă a situației, deoarece azi este sârbătoare.

După informațiunile din sudul Statelor Unite, 20 mii lucrători n'au aderat la grevă.

Rămâne însă de văzut dacă aceștia vor putea rezista presiunii greviștilor.

La Washington izbucnirea grevei a produs o impresie penibilă și se vede în acest fapt un vot de neîncredere al muncitorilor împotriva președintelui Roosevelt și a politicei lui.

Cercurile politice cred că dacă greva nu va fi imediat

aplanată, guvernul va suferi pierderi mari în alegerile din luna Noembrie pentru congres.

New-York, 3. - Astăzi fiind sârbătoare și majoritatea uzinelor fiind normal închise, greva muncitorilor din industriile textile nu va izbucni efectiv de cât mâine, Marți.

D. Gorman, președintele comitetului de grevă, a anunțat că vor mai adera la greva numeroși muncitori din industriile tapițeriei, catifelei, pânzeurilor și lingeriei.

Sute de syndicate, prin conducătorii lor, au asigurat că muncitorii vor participa la grevă sută la sută.

Președintele comitetului de grevă a făgăduit că în timpul grevei toți greviștii vor primi ajutoare de hrană, oricare ar fi durata grevei. Numeroase organizații muncitorești din alte industrii au și oferit ajutoare bănești în acest scop, manifestând astfel simpatia lor pentru greviști.

ABONAMENTE:

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni.

Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice: lei 1500 anual.

Insinuări iredentiste ungurești

(Urmare din pagina I-a)

Atunci conducerea băncii le-a trimis deponenților câte un imprimat (scris în românește și ungurește) numit „ofertă pentru aranjament de plată“, cu data de 18 Iulie 1934, pe care deponentul să-l iscălească și să-l restituie băncii. Până aci nimic de zis. Interesantă este însă propunerea din ofertă: „banca plătește 40% a capitalului dela 1 Ian. 1932 - fără dobânzi pe mai departe, - și acesta în 15 rate semestriale, dela 15 Dec. 1934, în cote de 4% primele 2 rate, 5% următoarele 4 rate și 8% restul.

Cu alte cuvinte, banca nemeșilor înțelege să confişte 60%, din capitalul deponenților și toate dobânzile pe zece ani, cari încă ar face cel puțin 60%, din capital.

Bilanț laș or spoliere?...

De unde nu este, nici Dumnezeu nu ia. - spune proverbul. Dacă banca n'ar putea da mai mult, nimeni n'ar avea nimic de zis, în ce privește oferta ei.

Situația vizatei bănci este însă, alta. În raportul direcțiunii, din 3 Februarie 1934, care însoțește bilanțul băncii de pe anul 1933 citim următoarele: „...precum rezultă din bilanțul nostru întocmit în mod real, ne-am păstrat averea și activele noastre, întrecând aproape de două ori depunerile și creditul de reescompt, cari grevează societatea, dau acestora acoperire abundentă“.

Dacă banca nemeșilor are intr'adevăr o avere, ce întrece de două ori datoriile, pentru ce oferă ea creditorilor numai 40%, din capital, în 10 ani de aci încolo și fără lăscale de dobânzi, începând chiar cu anul 1932?

Asta e întrebarea, care se pune. Și la aceasta nemeșii nu vor putea răspunde, decât cu interesul lor, de a-și majora valoarea acțiunilor, cu banii navilor deponenți.

Totodată acei cari mulți ani dearândul au încasat dividende până la 20%, după capitalul ce l-au subscris în acțiuni, mai pot avea pretenția să exproprieze capitalul deponenților, după care au realizat acele grase dividende, rambursându-li-se astfel înreg capitalul acționar, poate de mai multe ori?

Asta-i dreptatea nemeșescă!

Dreptatea nemeșescă - ungurească, se trădează în toată goliciunea ei, vitregă și tiranică, - așa cum noi români am avut parte de ea o mie de ani!

Și atunci, ceace încearcă vestita „Casa agricolă de păstrare Arad-Cenădana“ se chiamă spoliere. Și aceasta trebuie să și fie, căci altfel, citind cifrele din bilanț (de excesele băncii sunt evaluate la numai 390.000 lei, iar mobilierul 1 leu), nu am avea motive să-l tragem la îndoială. Și dacă creanțele băncii, în total lei 95 milioane ar fi convertibile, în medie, cu o scădere de 40%, totuși după calculele bazate pe dispozițiile legii conversiunii, în afară de dobânzi banca încasează cea 57 mili-

oane lei; iar depunerile nu fac decât 64 milioane. Diferența de 7 milioane are, însă, acoperire din fondurile de rezervă, cari sunt arătate cu cifre de 10 milioane lei.

Evident, capitalul acționar rămâne neatins cum și alte valori mobile și imobile, evaluate de bancă la peste 10 milioane lei.

Că-i va reuși sau nu, amintitei bănci, tentativa pusă la cale contra averilor creditorilor săi, ne interesează prea puțin.

Noi vrem să știm altceva:

Dece și permite partidul maghiar, - atât în ședințele sale și prin publicațiunile sale, - la fel și „Casa agricolă de păstrare: Arad-Cenădana“, - prin raportul său către adunarea generală, - să acuze Statul român că ar fi distrus băncile ungurești?

Făcând aceste constatări, sperăm că se vor sesiza de obrăznicia nemeșescă-ungurească și autoritățile în drept.

Vânătoarea regală din județul Arad

Dela cursele de automobile din Cluj, M. S. Regele a venit la Chișineu-Criș unde s'a organizat o mare vânătoare de fazani. Cu M. S. a fost și Marele Voevod Mihai care a avut un deosebit succes la această vânătoare bine reușită cu tot timpul ploios din cauza cărui a fost întreruptă.

Pentru instrucția preregimentară

Începând de Luni au sosit la Eforie 200 de coloneli cari vor urma 15 zile un curs în vederea pregătirii preregimentare.

Cursul acesta va fi predat de maestrul O. N. E. F. - ului și de ofițerii absolvenți ai școlii de educație fizică.

D. Titulescu la Paris

Paris. - D. Titulescu, care a fost ieri la prânz la Quai d'Orsay oaspetele d-lui Barthou, a avut cu acesta o confătuire de câteva ore.

Cei doi oameni de stat au discutat problemele politice de actualitate.

D. Titulescu a avut Luni și Marți întrevederi cu alți oameni de stat francezi.

D sa va pleca probabil Mercuri la Geneva.

În cercurile diplomatice se crede că d-nul Titulescu și Barthou au discutat în afară de problemele inscise la ordinea de zi a Soc. Națiunilor și situația din Europa Centrală.

Se afirmă că după încheierea pactului oriental sau poate chiar mai înainte, se va propune și încheierea unui pact al Europei centrale, al cărui scop va fi rezolvarea problemelor Europei centrale cu colaborarea Franței, Italiei și a Micii Înțelegeri.

Tratativerle pe cari d. Barthou le va duce în a doua jumătatea a lunii Octombrie la Roma vor servi la realizarea pactului de mai sus.

Cețiți „ECOUL“